

Plats och tid	Äppelkriget, Kommunhuset i Tomelilla, den 1 februari 2023, kl. 08.30-11.10.
Beslutande	Per-Martin Svensson (M), ordförande Anders Throbäck (S) ersätter Sara Anheden (S), 2:e vice ordförande Per Gustafsson (SD), 1:e vice ordförande Tobias Högborg (C)
Övriga närvarande	Se sidan 2.
Utses att justera	Anders Throbäck (S)
Justerade paragrafer	§§ 17-22
Justeringens plats och tid	Digital justering
Underskrifter Sekreterare	<hr/> Thomas Lindberg
Ordförande	<hr/> Per-Martin Svensson (M)
Justerare	<hr/> Anders Throbäck (S)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdatum	1 februari 2023
Datum då anslaget sätts upp	2 februari 2023
Datum då anslaget tas ned	26 februari 2023
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, Gustafs torg 16, Tomelilla

Underskrift

Thomas Lindberg

Övriga närvarande

Kommundirektör Britt-Marie Börjesson
Kanslichef Johan Linander
HR-chef Magnus Nilsson
Konsult Claes Redberg
Byggnadsnämndens ordf. Emil Ekstrand (M)
Byggnadsnämndens 1:e vice ordf. Petra Blomgren (SD)
Samhällsbyggnadschef Niklas Sommelius
Verksamhetsutvecklare Madeleine Wahlund
2:e vice ordf. ksau Sara Anheden (S), ej tjänstgörande, digitalt
Projektledare Monika Jingmond, digitalt
Kommunpolis Per Hansson
Kommunsekreterare Thomas Lindberg

Ärenden vid dagens sammanträde med Kommunstyrelsens arbetsutskott

- § 17 Ändringar i föredragningslistan
- § 18 Dialoger och informationsärenden
- § 19 Koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag
- § 20 Riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler
- § 21 Framtagande av vattentjänstplan
- § 22 Anmälningensärenden ksau den 1 februari 2023

Justerandes sign

Ksau § 17

Dnr KS DiaNr

Ändringar i föredragningslistan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om följande ändring i föredragningslistan:

Dialogpunkten ”Information om medborgardialog” tillkommer under ”Dialoger och informationsärenden”.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

Ksau § 18

Dnr KS 2023/3

Dialoger och informationsärenden

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunpolis Per Hansson informerar bland annat om följande:

- Trafikkontroller i Tomelilla med flera trafikbrott som resultat.
- Avhopparverksamhet och kommunens ansvar.
- I stort sett en lugn skolstart.

Kommundirektör Britt-Marie Börjesson välkomnar Tomelilla kommuns nye HR-chef Magnus Nilsson, som presenterar sig.

Konsult Claes Redberg redogör för utredning gällande Bygglovsenheten i Tomelilla kommun med slutsatser och förslag på åtgärder, varvid dialog förs med utskottet och byggnadsnämndens presidium. Utskottet uppdrar till förvaltningen att arbeta vidare utifrån rapporten och återkomma med åtgärdsförslag.

Verksamhetsutvecklare Madeleine Wahlund informerar om agenda inför utskottets möte med Trafikverket om två veckor.

Projektledare Monika Jingmond informerar om SCB:s medborgarundersökning som bland annat visar en positiv tendens över lag och förbättrat resultat gällande områden som tidigare varit negativa samt att Tomelilla kommun ligger bättre till än riket i stort vad gäller välfärdsområdet.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar lägga informationen till handlingarna

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, handlingsid: Ks 2023.350.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 18 forts.

Rapport – Bygglovsverksamheten i Tomelilla kommun, Claes Redberg, handlingsid:
Ks 2023.397.

Beslutet skickas till:

Verksamhetschef Niklas Sommelius

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

Ksau § 19

Dnr KS 2023/12

Koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att tillsammans med Simrishamns kommun genomföra en koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Den av kommunfullmäktige utsedda organisations- och arvodesberedningen beslutade den 17 mars 2021, OAB § 2/2021, att föreslå kommunstyrelsen att i första hand ge förvaltningen i uppdrag att tillsammans med Simrishamns kommun utreda en avveckling av ÖKRAB samt i andra hand att Tomelilla kommun lämnar bolaget.

Kommunstyrelsen ställde sig bakom detta förslag den 2 juni 2021, ks § 64/2021.

Kontakt togs med Simrishamns kommun som också ställde sig bakom att utreda frågan.

En arbetsgrupp bestående av kanslichef Johan Linander, Tomelilla och ekonomichef Lars Johan Rosvall, Simrishamn bildades. Styrgruppen utgjordes av kommundirektör Britt-Marie Börjesson, Tomelilla och Diana Olsson, Simrishamn. Ärendet har också stämts av vid minst tre tillfällen med kommunstyrelsens arbetsutskott i Tomelilla och Simrishamn gemensamt.

Historik

Sedan 1974 sköter Simrishamns och Tomelilla kommun sin insamling av hushållsavfall genom det kommunala bolaget Österlens Kommunala Renhållnings AB (ÖKRAB). Konsortialavtalet mellan kommunerna, som även Kiviks kommun undertecknade eftersom norra delen av kommunen ännu inte ingick i Simrishamns kommun vid undertecknandet 1972, gällde i 25 år.

2004 ingicks ett nytt samarbetsavtal som förlängs med ett år åt gången om det inte sägs upp senast ett år före avtalsperiodens utgång. Avtalet gäller fortfarande. Uppsägning ska vara skriftlig och ställas till samtliga övriga parter och till bolaget.

2003 inträdde de fem sydostskånska kommunerna i SYSAV, men medan Avfall AB Sjöbo, Skurup och Ystad (ASSY) lades ner så fortsatte ÖKRAB som bolag.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 19 forts.

Under perioden 2006-2009 diskuterades frågan om ÖKRAB:s framtid flitigt i Simrishamns och Tomelilla kommuner. Båda kommunfullmäktige fattade också beslut om att bilda den gemensamma nämnden Österlens renhållningsnämnd samt att göra ÖKRAB till ett vilande bolag. Ett yrkande om att åter utreda huruvida SYSAV kunde ta över verksamheten från ÖKRAB vann dock gehör i Tomelilla kommunfullmäktige och därefter försvann frågan från dagordningen.

Rättsliga processer

När de sydostskånska kommunerna hade överlåtit omhändertagandet av hushållsavfall till SYSAV utan upphandling påbörjades en rad juridiska processer. Det första var det s.k. SITA-målet 2004-2008, sedan kom Europeiska kommissionens granskning 2010 och från 2014 har Konkurrensverkets genomfört granskningar som fortfarande fortgår, om huruvida kommunerna kunde överlämna uppdraget att ta hand om hushållsavfall till SYSAV utan offentlig upphandling.

Mer om Konkurrensverkets granskning

Under 2014 inledde Konkurrensverket en granskning av ett antal kommuners köp av avfallshanteringstjänster från SYSAV. Kommunerna menade att de hade rätt att köpa sådana tjänster från SYSAV utan föregående upphandlingsförfarande eftersom köpen omfattades av det s.k. in-house-undantaget i 2007 års upphandlingslag. Undantaget innebär att en upphandlande myndighet inte behöver upphandla tjänster från en leverantör som myndigheten utövar en sådan kontroll över som motsvarar den kontroll som myndigheten utövar över sin egen förvaltning (kontrollkriteriet) och leverantören bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med myndigheten (verksamhetskriteriet).

Kommunerna förlorade i förvaltningsrätten och kammarrätten, men Högsta Förvaltningsdomstolen gick på kommunernas linje och upphävde förvaltningsrättens och kammarrättens avgörande och undanröjde Konkurrensverkets beslut. Tyvärr prövades inte själva frågan i sak, utan HFD:s dom följde av att Konkurrensverket saknar befogenhet att meddela ett sådant förbud som de hade gett. Konkurrensverket hade agerat utanför sin kompetens.

Sedan 2016 finns in-house-undantaget intaget i LOU 3:11-16. Lagstiftningen är nu tydligare, men det finns fortfarande många frågetecken. 2019 satte Konkurrensverket i gång en ny granskning av kommunerna. Kommunerna har fått yttra sig om ett preliminärt beslut, men sedan har Konkurrensverket inte återkommit.

Med andra ord är rättsläget oklart. Men genom att göra en upphandling av tjänstekoncession i stället för att hävda att avtal direkt kan slutas med SYSAV (intern

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 19 forts.

upphandling), så har Konkurrensverkets granskning eller resultatet av den ingen betydelse för våra kommuner. En upphandling av tjänstekoncession för insamling av hushållsavfall gjordes av också av Lomma, Svedala och Kävlinge kommuner 2016 utan problem. SYSAV var den enda anbudsgivaren och vann upphandlingen.

Ärende i flera steg

En avveckling av Österlens Kommunala Renhållnings AB (ÖKRAB) är i sig inget mål, utan det viktiga är att Tomelilla och Simrishamns kommuner kan erbjuda medborgarna en miljömässigt hållbar och ekonomiskt effektiv insamling av hushållsavfall. Organisations- och arvodesberedningen och kommunstyrelsen har kommit fram till att det inte behövs en ”extra överrock” i form av ett bolag mellan kommunerna och SYSAV och detta har förvaltningen utarbetat sitt förslag utifrån. Man måste också veta att redan idag är all personal vid ÖKRAB anställda av SYSAV och SYSAV äger också Måsalycke.

Att avveckla ett bolag är ingen större fråga och ett bolag kan också ligga vilande under en tid, men innan vi vet vad som ska ske med ÖKRAB som bolag, måste vi veta att någon annan tar över själva verksamheten.

Första steget är därför att besluta om att genomföra en upphandling av tjänstekoncession av det renhållningsuppdrag som ÖKRAB har idag.

Utfaller denna upphandling som förväntat så övertar koncessionshavaren all verksamhet som ligger under avfallskollektivet för kommunernas räkning med samtliga de kostnader och intäkter som uppstår inom ramen för uppdraget.

Tidsmässigt beslutas då samtidigt i kommunfullmäktige att ändra i bolagsordning, samverkansavtal med mera för ÖKRAB så att ansvaret för insamling av hushållsavfall går tillbaka till respektive kommun, men i samma ögonblick övergår det till koncessionshavaren som vunnit upphandlingen.

Bolaget ÖKRAB kan därefter läggas ner, läggas vilande eller vid behov användas till annat. Ett tomt bolag kan också säljas.

När upphandlingen är klar och tjänstekoncessionen går över till vinnaren av upphandlingen, så behöver kommunerna ha någon nämnd som är ansvarig för renhållningsfrågorna. På samma sätt som en nämnd är ansvarig för VA-frågorna även om vi har Österlen VA AB. Viss kompetens inom renhållningsfrågorna bör också finnas inom ansvarig förvaltning.

Upphandling av tjänstekoncession

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 19 forts.

Upphandling av tjänstekoncession regleras i Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner. I lagstiftningen är begreppet verksamhetsrisk och uttrycket övertagande av verksamhetsrisk centrala för att ett avtal/kontrakt ska kunna karaktäriseras som koncession eller inte. Av 13 § följer att det är en förutsättning för att ett avtal ska utgöra en koncession att verksamhetsrisk övertas av koncessionshavaren.

Det finns ingen anledning att betvivla att tjänstekoncession för insamling av hushållsavfall kan upphandlas av Tomelilla och Simrishamns kommuner på samma sätt som Lomma, Svedala och Kävlinge kommuner gjorde 2016. Det kommer dock att behövas viss konsult hjälp för att genomföra upphandlingen. Ingen inom kommunerna har tillräcklig erfarenhet av upphandling av tjänstekoncession.

Ekonomiska konsekvenser

Själva upphandlingen genomförs av kommunerna gemensamt med stöd av konsult. Detta konsultstöd kommer att kosta uppskattningsvis 100-200 tkr.

Insamlingen av hushållssopor kommer att bli dyrare framöver oavsett upphandling eller inte. Tomelilla och Simrishamns kommuner måste införa flerfackkärsl.

Samtliga kostnader för att driva bolaget ÖKRAB inklusive kostnader för bolagsstyrelsen kommer att försvinna. Det är svårt att uppskatta hur mycket detta är, men det bör vara ett par hundra tusen kronor per år.

Barnperspektivet

Ärendet berör inte barn nämnvärt även om insamling av hushållsavfall givetvis är viktigt även för barn.

Miljöperspektivet

Insamling av hushållsavfall och hanteringen av detta är en mycket viktig miljöfråga, men organiseringen av det påverkar i sig inte miljön.

Uppföljning

Koncessionshavaren ska inom ramen för uppdraget överta upphandlat avtal med renhållningsentreprenör avseende insamling av hushållsavfall, överta upphandlat avtal med renhållningsentreprenör avseende slamtömning, hantera kundtjänst och fakturering till kunderna avseende insamling av hushållsavfall samt slamtömning, upprätta förslag till renhållningstaxa respektive renhållningsordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter, utforma informationsunderlag och hantera kommunikation i

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 19 forts.

frågor som rör uppdraget, delta i SYSAV-samarbeten med mera. Allt detta kommer givetvis att följas upp löpande.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att tillsammans med Simrishamns kommun genomföra en koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, handlingsid: Ks 2023.349.

Beslutet skickas till:

Simrishamns kommun

Kommundirektör Britt-Marie Börjesson

Tf. ekonomichef Mariana Vikström

Verksamhetsutvecklare Stefan Persson

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

Ksau § 20

Dnr KS 2023/13

Riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar anta riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler, handlingsid: Ks 2023.348.

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler antogs 2017. Det är lämpligt att se över gällande reglementen varje mandatperiod och därutöver har kommunfullmäktige i sitt budgetbeslut, kf § 118/2022, beslutat att kommunens lokala föreskrifter ska ses över och vid behov omarbetas med klarspråk.

Gällande riktlinjer har inte använts vid så många tillfällen, men det är viktigt att de finns vid behov. De ändringsförslag som tagits med är av redaktionell karaktär. Det som är markerat med gult ska tas bort och den text som är rödmarkerad är ny.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna ger inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Riktlinjerna riktar sig särskilt mot de lokaler där barn och unga vistas.

Miljöperspektivet

§ 5 innehåller en särskild begränsning som gör att kommunala lokaler inte ska få användas för arrangemang som inkluderar alkoholförtäring om det finns risk för ordningsstörning eller olägenhet för närboende.

Uppföljning

Riktlinjerna följs upp en gång mer mandatperiod eller oftare vid behov.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler, handlingsid: Ks 2023.xx.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 20 forts.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, handlingsid: Ks 2023.346..

Förslag på uppdaterade riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler,
handlingsid: Ks 2023.347.

A 17:02 Riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler, handlingsid: Ks
2023.348.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

Ksau § 21

Dnr KS 2023/16

Framtagande av vattentjänstplan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar ge förvaltningen i uppdrag att ta fram vattentjänstplan för Tomelilla kommun.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar uppdra till förvaltningen att ta fram förslag på finansiering för att ta fram vattentjänstplan.

Ärendebeskrivning

Följande beskrivning av ärendet har inkommit från Österlen VA AB:

Den 1 januari 2023 införs förändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster ("LAV") som bland annat innebär att Sveriges kommuner under 2023 måste ta fram en vattentjänstplan så att det den 1 januari 2024 finns en aktuell vattentjänstplan.

Viktiga utgångspunkter för vattentjänstplanen är kommunens översiktsplan samt redan antagen VA-plan från 2019 som omfattar Översikt, Policy, Utbyggnadsplan och Åtgärdsplan.

En vattentjänstplan är en långsiktig planering för hur kommunen ska tillgodose behovet av allmänna vattentjänster dvs både dricksvatten- och avloppsförsörjning. Detta omfattar både översiktlig planering av exempelvis förnyelse och utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen utanför nuvarande verksamhetsområden dvs utökande av verksamhetsområden för allmänt VA. Förändringarna i LAV medför även en flexiblere bedömning för kommunerna gällande behovet av allmänna vattentjänster. I bedömningen ska vägas in möjligheten att tillgodose behovet med enskild VA-anläggning. (6§ Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster)

Vattentjänstplanerna ska även innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning som uppkommer vid skyfall. Bedömning ska göras hur vattenförsörjning och bortledning av spillvatten och dagvatten riskerar att påverkas vid skyfall. Detta innebär inte att VA-huvudman får ett ökat ansvar att öka kapacitet på dagvattenanläggningar. Kommunerna behöver se över vad som sker med VA-anläggningar vid kraftig nederbörd och ta ett helhetsgrepp i

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 21 forts.

samhällsplaneringen hur skyfall hanteras tex med översvämningsytor.
Skyfallskartering utgör en utgångspunkt.

Varje kommun ska bedöma över vilken tidsperiod vattentjänstplanen ska sträcka sig.
Planen ska innehålla en långsiktig planering och en lämplig tidsperiod är ca 12 år.

Vattentjänstplanen ska beslutas av kommunfullmäktige och är inte bindande. Planens aktualitet ska prövas varje mandatperiod.

Vattentjänstplanen ska vara föremål för samråd och granskning. Kommunen ska samråda med berörda fastighetsägare och myndigheter och ställa ut förslaget till granskning innan planen antas eller ändras. Hänsyn ska tas till de synpunkter som framkommer vid samrådet och granskningen.

Framtagandet av vattentjänstplan är beroende av olika kompetenser och kommer mest troligast att behöva involvera medarbetare från olika delar av kommunens verksamhet samt från Österlen VA samt Ystad-Österlenregionens miljöförbund.

Arbetet med att ta fram vattentjänstplan kommer att fortgå under 2023 med start så fort kommunfullmäktige har gett uppdraget. Beslut om antagande om vattentjänstplan måste göras av kommunfullmäktige senast december 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Eftersom en vattentjänstplan är av övergripande karaktär och omfattar hela kommunens vatten- och avloppsförsörjning inklusive samhällsplanering bör finansieringen ske både genom skattekollektivet och VA-kollektivet. Delar som direkt berör VA-kollektivet får endast bekostas av VA-kollektivet. I detta tidiga skede är det svårt att ange en exakt budget för arbetet. Total budget beräknas till ca 500 000kr vilket inkluderar internt arbete samt ev. konsultarvode om extern hjälp bedöms behövas i genomförandet av vattentjänstplanen.

Barnperspektivet

Vattenfrågorna är viktiga för barn liksom för vuxna.

Miljöperspektivet

Ärendet är till stor del en miljöfråga, exempelvis avloppsfrågorna.

Uppföljning

Planens aktualitet ska prövas varje mandatperiod.

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

§ 21 forts.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige ger förvaltningen i uppdrag att ta fram Vattentjänstplan för Tomelilla kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, handlingsid: Ks 2023.345.

Förslag till beslut under sammanträdet

Per-Martin Svensson (M) yrkar att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar uppdra till förvaltningen att ta fram förslag på finansiering.

Beslutsgång

Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt Per-Martin Svenssons (M) förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Kommundirektör Britt-Marie Börjesson

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

Ksau § 22

Dnr KS 2023/4

Anmälningssärenden ksau den 15 februari 2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar lägga redovisningen av anmälningssärenden till handlingarna.

Ärendebeskrivning

- Protokoll nr 6 vid styrelsesammanträde 2022-12-15, Österlenhem AB
- Protokoll nr 6 vid styrelsesammanträde 2022-12-15, Tomelilla Industriaktiebolag (TIAB)
- Beslut om ny ersättare för ledamot i kommunfullmäktige, avgången ersättare Tania Showe (L), ny ersättare Mats Ohlsson (L)
- Sammanträdesprotokoll för direktionen 10 januari 2023, Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund (SÖRF)

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar lägga redovisningen av anmälningssärenden till handlingarna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommusekreterare Thomas Lindberg, handlingsid: Ks 2023.396.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Justerandes sign			
------------------	--	--	--

Tomelilla kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: PER MARTIN SVENSSON

Date: 2023-02-02 14:31:11

BankID refno: c717c286-55d4-47c3-99e8-c54f73591f2c

Justerare: Per-Martin Svensson

Signed by: ANDERS THROBÄCK

Date: 2023-02-02 17:01:52

BankID refno: 86aca2aa-2a9b-48ca-9caa-5d292535cb08

Justerare: Anders Throbäck

Signed by: TOMAS LINDBERG

Date: 2023-02-02 17:18:04

BankID refno: 8c5a694c-a110-459a-8e81-4d206ba47674

Kommunsekreterare: Thomas Lindberg